

Beslutningsforslag nr. **B 45**

Folketinget 2009-10

Fremsat den 5. november 2009 af Karina Lorentzen Denhardt (SF), Anne Baastrup (SF), Meta Fuglsang (SF), Ole Sohn (SF) og Karen Hækkerup (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af en nærmere definition af forfølgelse og chikane i straffeloven, fjernelse af kravet om et polititilhold, før forfølgelse eller chikane er strafbart, og indførelse af alternative straffesanktioner

Folketinget pålægger regeringen inden årets udgang at fremsætte lovforslag til ændring af straffelovens § 265 med henblik på at indføre en nærmere definition af forfølgelse og chikane og at fjerne kravet om polititilhold som en præmis for, at sådanne

handlinger er strafbare. Folketinget pålægger desuden regeringen at indtænke behandlingsdomme og konfliktråd i forhold til sådanne forbrydelser med henblik på at skabe reel tryghed for offeret.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslagets formål

Man kender udtrykket stalking fra de kulørte blade, hvor kendte mennesker oplever, at en – for dem ofte ukendt – person udviser en uønsket og ubehagelig interesse i den kendtes liv ved over en periode at forfølge, kontakte eller overvåge den kendte.

Hvad de kulørte blade ikke fortæller, er, at forfølgelse eller chikane af den nævnte karakter ikke kun overgår de kendte, men er hverdagen for anslået 5.000-10.000 danske stalkingofre. I 80 til 90 pct. af tilfældene går det ud over kvinder og ofte med alvorlige konsekvenser til følge.

Fra udenlandske studier ved man, at stalking fører til både angst og en dårlig psykisk tilstand.

Det bør ikke være en præmis, at politiet skal give en advarsel, førend man kan foretage en egentlig sigtelse for chikane eller forfølgelse. Hensynet til ofrene og risikoen for en eskalering af overgrebene kræver, at man griber ind langt tidligere.

En stalkingparagraf, som definerer, hvad der er at betragte som chikane eller forfølgelse, og som fjerner kravet om, at der skal være givet polititilhold, før handlingen er strafbar, giver politiet mulighed for at gribe ind tidligere.

Forfølgelse og chikane

Straffelovens § 265 lyder: »Den, der krænker nogets fred ved trods forud af politiet given advarsel at trænge ind på ham, forfølge ham med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe ham, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. En af politiet meddelt advarsel har gyldighed for 5 år.«

Forslagsstillerne ønsker ved indførelsen af en nærmere definition af forfølgelse eller chikane i straffeloven at tydeliggøre, hvilken adfærd der må betragtes som uacceptabel, og at muliggøre en tidligere indgriben.

I dag påhviler der ofte ofrene for chikane og forfølgelse en urimelig byrde i forhold til at indsamle beviser og godtgøre overfor politi eller domstole, at der er tale om en urimelig og ubehagelig adfærd fra gerningsmandens side.

Vi foreslår, at forfølgelse og chikane forstås som tilfælde, hvor en eller flere af nedenstående beskrivelser er dækkende, og hvor gerningsmanden ved eller burde vide, at disse handlinger er af en karakter, hvor de kan opfattes ubehageligt, stødende eller truende af den, som handlingen rettes imod.

Elementer, som bør indgå i definitionen:

- a) Hvis gerningsmanden uden gyldig grund gentagne gange følger efter offeret fra sted til sted eller følger efter en af offeret kendt person.
- b) Hvis gerningsmanden uden gyldig grund og gentagne gange etablerer indirekte eller direkte kontakt til offeret eller til en af offeret kendt person.
- c) Hvis gerningsmanden uden gyldig grund overvåger eller trænger sig ind på et sted, hvor offeret eller en af offeret kendt person opholder sig, arbejder, bor m.v.
- d) Hvis gerningsmanden udviser en adfærd, som offeret eller en af offeret kendt person må opfatte som truende.

Konsekvenser for ofrene

Når en person over en periode udsættes for forfølgelse eller chikane, hvor gerningsmanden gentagne gange og uønsket trænger sig ind på offeret, udgør det et psykisk overgreb. Den enkelte handling fra gerningsmandens side er måske ikke så voldsom i sig selv og måske ikke engang ulovlig eller særlig upassende, men er handlingerne gentagne, og sker de på ubehagelig, stødende eller truende vis, samtidig med at der er tale om en af offeret uønsket kontakt, udgør det et overgreb, som kan have alvorlige konsekvenser for offeret.

Ofre for chikane eller forfølgelse oplever søvnforstyrrelser, maveproblemer, aggressivitet, depression m.v. som følge af at være forfulgt, ligesom ofrene ofte ser sig nødsaget til at foretage større eller mindre ændringer i deres liv som følge af overgrebene. Endvidere gælder det, at der er en forøget risiko for, at sager, der starter som chikane eller forfølgelse, og hvor der ikke reageres i tide, eskaleres og ender i vold eller seksuelle overfald, jf. Lifetime prevalence and impact of stalking in a

European population, *The British Journal of Psychiatry*, 187, 168-172.

I den typiske sag er gerningsmanden oftest af hankøn, og i mange sager går det ud over en tidligere samlever.

Straf

Chikane og/eller forfølgelse er en urimelig adfærd, som påfører offeret en urimelig belastning. Der er desuden en altid nærværende risiko for eskalering, som gør det nødvendigt at gribe ind tidligt og med proportionelle midler.

Med indførelsen af en nærmere definition af forfølgelse og/eller chikane er der ingen grund til, at et ulovligt overgreb først bliver strafbart, efter at politiet har givet en advarsel.

I mange tilfælde handler chikane og forfølgelse om magt og om muligheden for at kontrollere en andens liv. En sådan adfærd er ikke rimelig, og der bør straffes konsekvent.

Ofrene for forfølgelse og chikane oplever en stærk utryghedsfølelse, som kan sidde i kroppen i lang tid. Idet erfaringer viser, at konfliktråd kan virke angstdæmpende og give en afslutning for både offer og gerningsmand, bør konfliktråd, hvor muligt, indtænkes som muligt vilkår i forhold til domsafsigelsen.

I nogle tilfælde kan der være tale om, at gerningsmanden er helt eller delvis psykotisk. Det er vigtigt, at der skrives ind med midler, som afhjælper årsagen til problemet. I nogle tilfælde vil domsafsigelser med fordel indebære vilkår om behandling.

*Skriftlig fremsættelse***Karina Lorentzen Denhardt (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en nærmere definition af forfølgelse og chikane i straffeloven, fjernelse af

kravet om et polititilhold, før forfølgelse eller chikane er strafbart, og indførelse af alternative straffesanktioner.

(Beslutningsforslag nr. B 45).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.